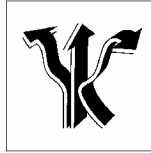

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**ПРОГРАМА
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ
ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

студентів спеціальності

“ПСИХОЛОГІЯ”

**(спеціалізація “Медична психологія”,
освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр)**

МАУП

Київ 2005

Підготовлено доктором медичних наук, професором *А. П. Чуприковим*, старшим викладачем *С. О. Лобановим*, кандидатом медичних наук, доцентом *Є. М. Прокоповичем*

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції ІСН МАУП (протокол № 6 від 01.03.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чуприков А. П., Лобанов С. О., Прокопович Є. М. Програма науково-дослідної та педагогічної практики студентів спеціальності “Психологія” (спеціалізація “Медична психологія”, освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр). — К.: МАУП, 2005. — 30 с.

Програма містить пояснювальну записку, загальні положення щодо мети і змісту науково-педагогічної практики студентів спеціальності “Психологія”, розділи з організації та проведення практики, програму практики, зразки оформлення щоденника науково-педагогічної практики з медичної психології та підсумкового звіту про науково-дослідну практику, оформлення результатів проходження практики, список рекомендованої літератури, а також додатки.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проходження практики має на меті підвищення рівня освіти, всебічного розвитку особистості студента, його здатності постійно вдосконалювати психологічну, медико-психологічну, науково-дослідну та педагогічну майстерність.

Науково-дослідна та педагогічна практика студентів-магістрів вищої школи медико-психологічного напрямку проводиться для перевірки та закріплення знань і практичних навичок, отриманих при вивченні основних практичних і теоретичних дисциплін. Практика спрямована на подальше поглиблення й удосконалення знань і вмінь роботи медичного психолога в лікувально-профілактичних закладах, а також на проведення науково-дослідної роботи, підготовки та здійснення педагогічної діяльності.

Під час практики студент підтверджує рівень засвоєння навичок психодіагностичної, психокорекційної та консультативної роботи з основами етики й медичної та психологічної деонтології, набуття й закріплення навичок, професійно необхідних медичному психологу в різних видах діяльності — від професійного комплексу знань, вмінь, навичок практичного медичного психолога до вищого рівня викладацької та науково-дослідної діяльності.

МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Мета і завдання практики: перевірка на практиці знань та умінь, отриманих при вивченні основних практичних і теоретичних дисциплін, психіатрії, наркології, нейропсихології, психофізіології, патопсихології, психотерапії а також медичної психології, патопсихології і психокорекції; подальше поглиблення та вдосконалення практичних навичок у профільній сфері; ознайомлення з навчальними планами, документацією, методичними матеріалами кафедри; підготовка до семінарських і лекційних занять відповідної тематики; оволодіння вміннями здійснювати педагогічну діяльність; ознайомлення з принципами та основами науково-дослідної роботи; виконання певної частини науково-дослідної роботи; ознайомлення з організацією

медико-психологічної служби, основами організації охорони здоров'я на амбулаторному етапі.

2. Перелік теоретичних знань

Після проходження практики студенти мають знати:

1. Принципи організації та основи законодавства України з охорони здоров'я.
2. Основи сучасної класифікації психічних і поведінкових розладів (МКХ-10).
3. Предмет і завдання медичної психології.
4. Основні теоретико-методологічні проблеми медичної психології.
5. Системний підхід до розуміння психологічної структури захворювання, лікування і реабілітації хворих.
6. Основні (фундаментальні) медичні поняття: етіологія, патогенез, саногенез, симптом, синдром, клінічний діагноз, патопсихологічний діагноз, нейропсихологічний діагноз, оцінка психологічного стану, функціональний діагноз.
7. Основи загальної та спеціальної психіатрії.
8. Межові психічні розлади (неврози).
9. Саморуйнівну поведінку.
10. Психологічні (психогенні) фактори в етіології, патогенезі і патопластиці психічних і психосоматичних порушень.
11. Порушення психічної адаптації, стресові розлади, кризові стани.
12. Поняття психологічного діагнозу.
13. Стандартизовані і нестандартизовані патопсихологічні методики.
14. Класифікацію психологічних тестів.
15. Експериментально-психологічні методики для дослідження основних психічних процесів у пацієнтів.
16. Аналіз отриманих результатів.
17. Диференційно-діагностичне і експертне значення патопсихологічного дослідження для оцінки динаміки лікування.
18. Патопсихологічну феноменологію, її нозологічну і синдромологічну специфіку та її діагностичне та експертне значення.

19. Основні концепції психосоматичних розладів.
20. Теоретичні, методологічні і методичні підходи при вирішенні завдань психопрофілактики і психогієни.
21. Реабілітаційний підхід у медичній психології.
22. Основні принципи психологічного супроводу лікувального процесу.
23. Психологічні аспекти медикаментозної і немедикаментозної терапії.
24. Особливості роботи медичних психологів у стаціонарі, амбулаторно-профілактичних закладах.
25. Психологічні основи психотерапії.
26. Правові аспекти діяльності медичних психологів.
27. Деонтологічні аспекти поведінки медичного психолога.
28. Поняття про механізми психологічного захисту особистості.
29. Співвідношення понять: особистість і хвороба, основні принципи психологічного супроводу лікувального процесу.
30. Організацію психотерапевтичного середовища в лікувальних закладах.
31. Взаємовідносини: лікар — хворий.
32. Медико-психологічні аспекти поведінки: спілкування, рольова поведінка, взаємодія у групах.
33. Базисні психотерапевтичні теорії та напрями: сугестивна, психодинамічна, поведінкова, екзистенційно-гуманістична; особистісно-орієнтована психотерапія.
34. Основні форми психотерапії: індивідуальна, групова, сімейна, терапія середовищем.
35. Механізми лікувальної дії психотерапії; нозологічну специфіку і вікові аспекти психотерапії.
36. Невербальні методи психотерапії: музикотерапія, арттерапія, бібліотерапія тощо.
37. Критерії і методи оцінки ефективності психотерапії; правові і деонтологічні аспекти медичного психолога.
38. Структуру і напрями науково-дослідних робіт.
39. Основи і підґрунтя науково-дослідної роботи.
40. Статистичні обрахунки опрацьованого матеріалу.

41. Ведення науково-дослідної документації.
42. Ведення навчально-педагогічної документації.
43. Підготовка методичних матеріалів до проведення семінарських і лекційних занять.

3. Перелік практичних умінь

Після проходження практики студенти повинні уміти:

1. Проводити психологічні дослідження з урахуванням нозологічної і вікової специфіки.
2. Установлювати необхідний психологічний контакт.
3. Планувати і організовувати психологічні дослідження.
4. Володіти основними експериментально-психологічними методами дослідження особистості та нейропсихологічними дослідженнями.
5. Проводити патопсихологічне дослідження.
6. Робити кількісний і якісний аналіз результатів дослідження.
7. Організовувати і проводити комп'ютерну діагностику.
8. Організовувати психотерапевтичне середовище, проводити особистісні і професійно-орієнтовані тренінги.
9. Проводити первинне інтерв'ю, огляд, обстеження хворих у психіатричному стаціонарі.
10. Проводити первинне інтерв'ю, огляд, обстеження хворих у відділенні неврозів і граничних станів, загальносоматичних і психосоматичних відділеннях.
11. Заповнювати медико-психологічну частину історії хвороби.
12. Проводити психодіагностику і психокорекцію.
13. Володіти адекватними психокорекційними методиками та прийомами з урахуванням клінічних проявів і особистості пацієнта.
14. Володіти методами і прийомами групової психокорекції.
15. Володіти методами проведення особистісних і професійно-орієнтованих тренінгів.
16. Застосовувати методи психокорекції в інших галузях медицини.
17. Проводити семінарське заняття за профільною тематикою.
18. Проводити лекційне заняття за профільною тематикою.

19. Організовувати та проводити науково-дослідну роботу.
20. Здійснювати математико-статистичну обробку отриманих даних.
21. Готувати науково-дослідні матеріали до друку, участі в конференціях у вигляді доповідей, статей, стендових матеріалів.

4. Структура навичок і вмінь, якими має опанувати студент

Під час проходження практики студенти повинні закріпити та набути навичок з психокорекції: проведення клінічного інтерв'ю (психологічна бесіда, збирання психологічного анамнезу); установа необхідного психологічного контакту; діагностики патопсихологічних реєстр-синдромів; планування і організації патопсихологічних досліджень; проведення кількісного і якісного аналізу результатів дослідження; оцінювання та планування психокорекційних впливів, ведення документації кафедри — навчальних планів, методичних матеріалів кафедри; а також з підготовки до семінарських та лекційних занять відповідної тематики; оволодіння вміннями здійснення педагогічної діяльності; ознайомлення з принципами та основами науково-дослідної роботи; виконання частини науково-дослідної роботи; застосування методів психологічної корекції, психологічного консультування.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Науково-дослідна та педагогічна практика студентів-магістрів вищої школи медико-психологічного напрямку проводиться в обсязі медичного психолога та психолога-консультанта у клінічному відділенні психіатричного стаціонару або відділенні межових станів (неврозів) психоневрологічного диспансеру, а також співробітника кафедри або науково-дослідного підрозділу навчальної установи тривалістю 4 тижні.

Загальний та орієнтовний термін циклу науково-дослідної та педагогічної практики може бути змінений профільною кафедрою за узгодженням навчальної частини з метою оптимізації проходження практики.

Для проходження науково-педагогічної практики студентами спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра можуть бути використані такі види баз: науково-дослідні установи медичного профілю, медичні лікарняні установи, поліклінічні медичні заклади, стаціонарні медичні установи різного профілю, лікувальні та медико-профілактичні реабілітаційні установи і центри, профільні кафедри вищих навчальних закладів, інших закладів освіти і науки. Вибір закладу проходження практики зумовлений орієнтацією кафедри медичної психології та психокорекції, переліком відповідних баз практики, актуальними навчально-методичними завданнями студента.

Обов'язки організаторів та учасників практики.

Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики, який призначається завідуючим кафедри.

Керівництво практикою студентів по кафедрі покладається завідуючим кафедри на його заступників, які планують розподіл студентів-практикантів між керівниками практики, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

До керівництва виробничою практикою залучаються кваліфіковані і досвідчені викладачі кафедри. При призначенні керівника-методиста враховуються його наукові інтереси та спеціалізація студента-практиканта. Після закінчення практики викладачеві доручається керівництво дипломною роботою цього студента.

В обов'язки керівника практики від профільної кафедри входить підготовка наказу про практику, загальне керівництво нею та координація методичного керівництва з боку кафедри.

Індивідуальне керівництво практикою кожного студента безпосередньо здійснює призначений кафедрою керівник практики від бази (відповідно до педагогічного навантаження). В обов'язки керівника входить постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та підготовка відповідної звітної документації про проходження практики.

Керівництво практикою студентів безпосередньо на базах практики доручається кваліфікованим досвідченим фахівцям у галузі медичної психології, психології, психіатрії, обов'язком яких є: ознайомлення студентів з робочими місцями, необхідни-

ми документами та проведення докладного інструктажу щодо вимог організації; методичне керівництво і консультації з планування, організації і проведення медико-психологічних заходів; формування у практикантів практичних умінь і навичок медичного психолога, навичок етичної та деонтологічно обґрунтованої поведінки, професійного підходу в організації ефективної медико-психологічної допомоги.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра медичної психології та психокорекції.

Керівник практики від кафедри:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до прибуття практикантів і надає необхідні методичні консультації щодо відповідної підготовки таких місць;
- здійснює організаційні заходи перед прибуттям студентів на практику: інструктує студентів про порядок проходження практики, забезпечує практикантів необхідними документами (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);
- інформує студентів щодо системи і правил звітування з практики (підготовка письмового звіту, щоденника, плану-графіка, тексту звіту та інших вимог, що встановлюються кафедрою медичної психології з урахуванням конкретного місця практики);
- контролює забезпечення сприятливих умов праці протягом часу перебування студентів на практиці або стажуванні;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Керівник практики від бази (підприємства):

- забезпечує організаційні заходи під час проходження практики студентів;
- забезпечує якісне проходження практики згідно з програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Студенти зобов'язані:

- перед початком практики проконсультуватись у керівника від кафедри щодо змісту, етапів, форм практики, терміну та всіх необхідних для її проходження документів і правових засад;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати завдання, визначені програмою практики;
- своєчасно і в повному обсязі подати звіт з практики, який має містити висвітлення та аналіз власних видів діяльності при проходженні практики і науково-педагогічних здобутків у галузі медичної психології.

Практикант повинен щодня записувати у щоденник інформацію про роботу, яку він виконує, свої враження про її успішність та ефективність. Керівник практики від підприємства оцінює щоденну роботу і затверджує підписом. По закінченні практики керівник від бази практики в короткій рецензії характеризує свої враження щодо професійної підготовки практиканта, його ставлення до виконуваної ним роботи, особистих якостей (працездатність, відповідальність, компетентність) і зазначає недоліки, що підлягають виправленню.

МАУП

Орієнтовний сумарний план-графік проведення практики

<i>№ пор.</i>	<i>Заходи</i>
1	Скласти програму і організувати психологічне дослідження хворого
2	Провести спостереження та психологічну бесіду (аналог клінічного інтерв'ю)
3	Провести патопсихологічне дослідження серед хворих
4	Організувати науково-дослідну роботу — виокремити теоретичний матеріал відповідно до теми роботи, підібрати теоретичний матеріал, спланувати дослідження, опрацювати досліджувану групу, отримати первинний матеріал, провести статистичну обробку матеріалу, підготувати доповіді
5	Спланувати семінарське заняття. Підібрати відповідний матеріал, структурувати його, розбити по хвиликах, підготувати допоміжні матеріали, методичні засоби, наочний матеріал тощо
6	Провести семінарське заняття. Проаналізувати його. Провести рефлексивне самоспостереження за ходом проведеного заняття
7	Спланувати лекційне заняття. Підібрати відповідний матеріал, структурувати його, розбити по хвиликах, підготувати допоміжні матеріали, методичні засоби, наочний матеріал тощо
8	Провести лекційне заняття. Проаналізувати його. Провести рефлексивне самоспостереження за ходом проведеного заняття
9	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб з проявами страху і тривоги
10	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб у стані посттравматичного стресу
11	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих з психосоматичними розладами
12	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію осіб із суїцидальною поведінкою
13	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих з психічними (психотичними) розладами
14	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих на алкоголізм, наркоманію і токсикоманію

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

1. Структура науково-дослідної та педагогічної виробничої практики

Педагогічна практика складається з навчально-методичного та аудиторного розділів і передбачає:

1. Відвідування лекцій, семінарських занять, консультацій, іспитів, що проводять керівники практики або викладачі груп, в яких планується робота практиканта.
2. Відвідування занять, що проводять студенти-практиканти, з подальшим аналізом їх в усній або письмовій формі.
3. Ознайомлення з навчальними планами та програмами базової або випускної кафедри.
4. Підготовку навчально-методичних матеріалів до семінарських занять і лекцій відповідно до тематики, що її визначив керівник практики.
5. Проведення окремих семінарських і лекційних занять відповідно до тематики, що її визначив керівник практики.

Науково-дослідна практика передбачає:

1. Участь у науково-дослідній роботі профільної кафедри та суміжних кафедр, науково-дослідних установ.
2. Самостійну науково-дослідну роботу за профільною тематикою кафедри.
3. Активну участь у ґрунтовних наукових дослідженнях, що проводяться науковими працівниками профільної кафедри, підготовці науково-дослідних матеріалів.
4. Математичну обробку отриманих даних.
5. Підготовку науково-дослідних матеріалів до друку, участь у конференціях у вигляді доповідей, статей, стендових матеріалів.

Під час проходження практики студенти можуть вибрати, за умови узгодження з керівником практики, навчально-дослідницьку роботу, використовуючи знання, отримані у вищому медичному закладі, та результати практичних досліджень, працюють з медичною літературою та літературними джерелами із загальної та медичної психології.

Дослідницька робота здійснюється у формі підготовки структурованого реферату, виконання індивідуальних завдань, з ви-

користанням елементів експериментально-психологічних обстежень, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях лікарень із складанням таблиць, схем, діаграм, стендів-лекцій тощо. Якщо кілька студентів працюють в одному напрямі, то можна провести конференцію на цю тему, заслухати та обговорити їхні реферати.

Тематика є профільною та узгоджується з керівниками практики. Теми дослідницьких робіт розробляються профільними кафедрами. Студент може запропонувати і виконати власну тему, що відповідає програмі виробничої практики, попередньо узгодивши її із своїм керівником від навчального закладу.

Результатами дослідної роботи є друквані праці в наукових і науково-популярних виданнях або оприлюднення отриманих даних на внутрі- та міжвузівських конференціях, вони також можуть бути фрагментом дипломної роботи студента.

При виконанні програми науково-педагогічної магістерської практики навчальним планом можуть бути передбачені та включені такі види робіт:

- участь в організації та проведенні науково-дослідних заходів, що виконуються профільною кафедрою та суміжними кафедрами;
- участь в організації та проведенні роботи тематичних гуртків, що працюють у напрямі медичної психології та суміжних дисциплін;
- участь у підготовці навчально-методичних матеріалів і посібників, необхідних і корисних у роботі навчально-методичної частини та профільних кафедр.

2. Підбиття підсумків практики. Форми і методи контролю

Практика оцінюється цикловою комісією у складі керівника практики від навчального закладу та керівника практики від бази з урахуванням зауважень керівників, оформленої звітної документації, самооцінки студента.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право повторного її проходження за умов, визначених кафедрою і навчальною частиною.

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і надання практичної допомо-

ги студентам у процесі виконання практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми, ставлення до виконання завдань, правил внутрішнього розпорядку. Контроль здійснюється у формі планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації, підсумкової конференції.

Підсумки практики підбиваються після завершення терміну практики на заключній конференції (після подання звітної документації, відкритого захисту перед цикловою комісією).

3. Тематичний план

У процесі проходження науково-педагогічної практики передбачається контроль знань з медичної психології за такими темами:

1. Особливості і завдання патопсихологічного дослідження.
2. Методики експериментальної патопсихології.
3. Проведення патопсихологічного дослідження.
4. Аналіз отриманих результатів і висновки.
5. Функціональні проби і тести в патопсихології.
6. Деонтологічні аспекти діяльності патопсихолога.
7. Організація роботи патопсихологічної лабораторії.
8. Патопсихологічний експеримент.
9. Підбір експериментальних методик.
10. Методики дослідження уваги і сенсомоторних реакцій.
11. Патопсихологічна оцінка розладів уваги і сенсомоторних реакцій.
12. Методики дослідження пам'яті.
13. Патопсихологічна оцінка розладів пам'яті.
14. Методики дослідження рівня і перебігу процесів мислення.
15. Патопсихологічна оцінка розладів мислення.
16. Психометричні методи дослідження інтелекту.
17. Патопсихологічна оцінка порушень інтелекту.
18. Дослідження почуттів та емоцій.
19. Патопсихологічна оцінка розладів афективної сфери.
20. Методики для дослідження особливостей особистості.
21. Проективні методи дослідження особистості.

22. Нейропсихологічні методи дослідження.
23. Дослідження функції мови.
24. Дослідження праксису.
25. Дослідження гнозису.
26. Патопсихологічні дослідження хворих на шизофренію.
27. Патопсихологічні дослідження хворих з розумовими вадами.
28. Патопсихологічні дослідження хворих з афективною патологією.
29. Патопсихологічні дослідження хворих на епілепсію.
30. Патопсихологічні дослідження хворих на старече недомумство (старечу деменцію).
31. Патопсихологічні дослідження хворих на пресенильні психічні розлади.
32. Патопсихологічні дослідження хворих на церебральний атеросклероз.
33. Патопсихологічні дослідження хворих з наслідками черепно-мозкової травми.
34. Патопсихологічні дослідження хворих на алкоголізм.
35. Патопсихологічні дослідження хворих на наркоманію і токсикоманію.
36. Патопсихологічні дослідження хворих з межовими нерво-психічними розладами.
37. Патопсихологічні дослідження хворих на хворобу Альцгеймера.
38. Патопсихологічні дослідження при акцентуаціях характеру.
39. Патопсихологічні реєстр-синдроми, їх нозологічна специфічність.
40. Предмет і завдання психотерапії.
41. Організація психотерапевтичної служби в Україні.
42. Етико-деонтологічні принципи у психотерапії.
43. Психопрофілактика: завдання, методи, види.
44. Психологічна допомога: психологічне консультування, психокорекція. Мета, завдання, різновиди, принципи, особливості.
45. Критерії і методи ефективності психотерапії.

46. Форми психотерапії.
47. Раціональна психотерапія: мета, техніка, показання.
48. Сугестивна психотерапія: навіювання наяву, гіпнотерапія.
49. Наркопсихотерапія: техніка, варіанти, показання.
50. Самонавіювання (аутосугестія).
51. Аутогенне тренування Шульца.
52. Модифікації АТ: “органотренування”, Міровського-Шогама, Алексєєва, Філатова та ін.
53. Емоційно-стресова психотерапія.
54. Психоаналіз і недирективна психотерапія.
55. Класичний психоаналіз З. Фрейда.
56. Психосинтез.
57. Позитивна психотерапія.
58. Нейролінгвістичне програмування.
59. Групова психотерапія.
60. Психодрама Морено.
61. Групова психотерапія: клієнтцентрована терапія Роджерса.
62. Поведінкова (біхевіоральна) психотерапія.
63. Гештальт-психотерапія.
64. Сімейна психотерапія.
65. Психотерапія у клінічній практиці.
66. Психотерапія у психіатрії: неврози, психопатії, психози.
67. Психотерапія при алкоголізмі та наркоманіях.
68. Навички підготовки та оформлення матеріалів для лекційних і практичних занять.
69. Навички проведення міні-лекційних і практичних занять.

4. Критерії оцінювання практики

В оцінюванні проходження студентами практики мають бути враховані такі положення:

- успішність і повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність та якість ведення щоденника;

- повнота, логічність, стилістична досконалість доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

Оцінка “відмінно” ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- впевненості, організованості і сумлінного ставлення до покладених на студента обов'язків;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного етапу навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- підготовки чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та включає самооцінку студентом власної діяльності;
- наявності особистих думок студента та самоаналізу роботи, наведених у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

Оцінка “добре” ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики та деонтології з окремими недоліками;
- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

Оцінка “задовільно” ставиться за умов:

- виконання студентом основної програми практики та індивідуальних завдань, якщо є численні зауваження щодо проходження практики;
- подання вчасно оформленої звітної документації.

Оцінка “незадовільно” ставиться за умов:

- недотримання студентом вимог професійної етики та деонтології;
- порушення виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики;
- невиконання завдань і програми практики;
- невчасного подання звітної документації.

ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Щоденник науково-дослідної та педагогічної практики студента містить у хронологічній послідовності занотовані дані про проведену роботу: особисто або беручи в ній участь. Записи про виконану роботу перевіряються і візуються наприкінці практики керівником від бази і керівником від навчального закладу, а також у щоденник записується характеристика роботи практиканта, яка підписується керівниками від бази та вищої школи і завіряється печаткою установи бази практики.

На основі записів у щоденнику складається “Підсумковий звіт студента про проходження практики”, де підсумовується загальна кількість спостережень, психодіагностичних і психокорекційних процедур, психологічних консультацій, кількість обстежених тощо. Частиною підсумкового звіту є “Звіт про науково-дослідницьку роботу”, який оформлюється відповідно до вимог щодо оформлення наукових і дослідницьких робіт.

Частиною підсумкового звіту також є опис лекційного і методичного матеріалів, підготовлених студентами-практикантами для викладення на лекційних і практичних заняттях, рефлексивного характеру звіт про самостійне (під керівництвом і контролем керівників практики) проведення навчальних занять.

Залік складається студентами в останній день виробничої практики комісії, до складу якої входять керівник практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, умінь, знань, передбачених програмою з виробничої практики, виконання практичних завдань практики.

Загальна оцінка за підписом викладача-керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Протягом тижня після закінчення практики керівник від вищого навчального закладу подає відомість до відповідного деканату.

Зразок оформлення щоденника науково-дослідної та педагогічної практики магістра медичної психології про роботу за спеціальністю “Медична психологія”

студент _____ групи _____
на базі _____ з _____ 200_ р. до _____ 200_ р.

Керівник (від бази) _____

Керівник (від навчального закладу) _____

<i>Дата, години роботи</i>	<i>Перелік і зміст практичних навичок</i>	<i>Підпис викладача</i>
	Проведення клінічного інтерв'ю (психологічна бесіда, збирання психологічного анамнезу, аналіз біографії). Результати та інтерпретація наведені в додатках. Проведення патопсихологічного дослідження порушень інтелекту за допомогою прогресивних таблиць Равена, теста Векслера. Результати та інтерпретація досліджень наведені в додатках. Проведення патопсихологічного обстеження пацієнта з акцентуаціями характеру за опитувальником Шмішека. Протокол дослідження наведено в додатку. (Як основа звітнього документа використовується карта психологічного обстеження, описана вище.)	

**Підсумковий звіт
про виконану роботу під час науково-дослідної
та педагогічної практики студентів спеціальності
“Психологія”, (спеціалізація “Медична психологія”,
освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр)**

Структура звіту

Титульна сторінка.

Зміст.

Вступ.

У вступі вказуються база практики, мета, завдання, структура практики, основні напрями практичної роботи, опис частини науково-дослідної роботи студента, яку буде виконано протягом практики, а також педагогічної діяльності, основні методичні зауваження, короткі підсумки практичної роботи.

Оволодіння практичними навичками

Розділ містить табличну частину, що включає попередню таблицю щодо оволодіння практичними навичками. Орієнтовний перелік практичних навичок під час проходження практики:

<i>№ пор.</i>	<i>Практичні навички</i>	<i>Кількість</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1	2	3	4
1	Скласти програму і організувати психологічне дослідження хворого		
2	Провести спостереження та психологічну бесіду (аналог клінічного інтерв'ю)		
3	Провести патопсихологічне дослідження психічних функцій у хворих: сприйняття; уваги; пам'яті; мислення; інтелекту; емоційно-вольової сфери; стану свідомості		

1	2	3	4
4	Виявити основні патопсихологічні реєстр-синдроми		
5	Виявити симптоми психічних розладів у психічно-хворого (непсихотичними і психотичними)		
6	Спланувати програму психологічної корекції		
7	Організувати науково-дослідну роботу — виокремити теоретичний матеріал відповідно до теми роботи, підібрати теоретичний матеріал, спланувати дослідження, опрацювати досліджувану групу, отримати первинний матеріал, провести статистичну обробку матеріалу, підготувати доповіді		
8	Спланувати семінарське заняття. Підібрати матеріал, структурувати, розбити його по хвиликах, підготувати допоміжні матеріали, методичні засоби наочний матеріал тощо		
9	Провести семінарське заняття. Провести розбір заняття. Провести рефлексивне самоспостереження за процесом проведеного заняття		
10	Спланувати лекційне заняття. Підібрати матеріал, структурувати, розбити його по хвиликах, допоміжні матеріали, методичні засоби ілюстрування матеріалу тощо		
11	Провести лекційне заняття. Здійснити розбір заняття. Провести рефлексивне самоспостереження за процесом проведеного заняття		
12	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекція осіб з проявами страху і тривоги		
13	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекція осіб у стані посттравматичного стресу		
14	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекція хворих з психосоматичними розладами		
15	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекція осіб із суїцидальною поведінкою		
16	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих з психічними (психотичними) вадами		
17	Спланувати медико-психологічне консультування і психокорекцію хворих на алкоголізм, наркоманію і токсикоманію		

Теоретичний розділ.

Теоретичний розділ має містити два напрями роботи студента під час практики — науково-дослідний та педагогічний.

Науково-дослідний розділ містить опис обов'язкової науково-дослідної роботи, проведеної протягом терміну практики. Частина матеріалів розділу може бути присвячена тематиці майбутньої дипломної роботи студента, який виконував її під час практики.

Педагогічний розділ містить частину розробки і викладення лекційного матеріалу і планів проведення семінарських занять за вибраною студентом тематикою та узгодженою з викладачем.

Практична робота протягом практики.

Цей розділ складається з практичних матеріалів, які студенти напрацьовують під час проведення практики. Це — результати обстеження хворих, результати патопсихологічного обстеження, психологічні інтерв'ю тощо. Обов'язкове стисле підсумування викладеної роботи.

Висновки.

Розділ містить докладне описання підсумків практики для самого студента. Опис включає систематизовану докладну рефлексію на власну діяльність студента під час практики. Основну увагу слід присвятити власним позитивним, опрацьованим умінням і власним обмеженням, що їх спостеріг студент під час практики.

Перелік посилань.

Додатки.

Містять деякі результати досліджень невербалізованого характеру — малюнки, графіки тощо. Також наводяться описи та бланки методик, використаних під час роботи з пацієнтами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Абрамова Г. С., Юдчиц Ю. А.* Психология в медицине. — М.: Кафедра-М, 1998.
2. *Абульханова-Славская К. А.* Стратегия жизни. — М.: Мысль, 1991.
3. *Адлер А.* Воспитание детей. Взаимодействие полов. — Ростов н/Д, 1998.
4. *Асеев В. Г.* Возрастная психология: Учеб. пособие. — Иркутск, 1989.
5. *Ассаджоли Р.* Психосинтез: теория и практика. — М.: Refl-Book, 1994. — 314 с.
6. *Байард Р. Т., Байард Д.* Ваш беспокойный подросток. — М., 1991.
7. *Бернс Р. В.* Развитие Я-концепции и воспитания. — М., 1986.
8. *Блейхер В. М., Крук И. В.* Патопсихологическая диагностика. — К., 1986. — 280 с.
9. *Блейхер В. М., Крук И. В., Боков С. Н.* Практическая патопсихология. — Ростов н/Д. — 1996. — 448 с.
10. *Бурлачук Л. Ф.* Психодиагностика личности. — К.: Здоровья, 1989.
11. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психодиагностике. — СПб.: Питер Ком, 1999.
12. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психологической диагностике / Отв. ред. С. Б. Крымский. — К.: Наук. думка, 1989. — 200 с.
13. *Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П.* Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). — К.: А.Л.Д., 1995.
14. *Василюк Ф. Е.* Психология переживания. — М.: Изд-во МГУ, 1984. — 200 с.
15. *Вилюнас В. К.* Психологические мотивации человека. — М.: Изд-во МГУ, 1990. — 288 с.
16. *Вітенко І. С.* Загальна та медична психологія. — К., 1994.
17. *Возрастная и педагогическая психология* / Под ред. М. В. Гамезо и др. — М., 1984.

18. *Выготский Л. С.* История развития высших психических функций // Собр. соч.: В 6 т. — М.: Педагогика, 1983. — Т. 3. — 328 с.
19. *Выготский Л. С.* Педагогическая психология. — М., 1991.
20. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М.: Мир, 1992.
21. *Головаха Е. И., Панина Н. В.* Психология человеческого взаимопонимания. — К., 1990.
22. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1986. — 288 с.
23. *Зинченко В. П.* Педагогическая психология. — Самара, 1988.
24. *История зарубежной психологии / Под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан.* — М.: Изд-во МГУ, 1985. — 344 с.
25. *Калиновский П. П.* Переход: Последняя болезнь, смерть и после. — М., 1991.
26. *Кон И. С.* Психология ранней юности. — М., 1989.
27. *Костюк Г. С.* Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. — К.: Рад. шк., 1989. — 608 с.
28. *Крэйг Г.* Психология развития. — СПб., 2000.
29. *Лазурский А. Ф.* Классификация личностей / Под ред. М. Л. Басова. — Л.: Госиздат., 1925. — 290 с.
30. *Личко А. Е.* Психопатии и акцентуации характера у подростков. — Л., 1983.
31. *Менделевич В. Д.* Медицинская психология. — М., 1999.
32. *Максименко С. Д.* Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. — К.: НДІП, 1990. — 240 с.
33. *Методы психологической диагностики.* — М.: РАН; Ин-т психологии, 1994.
34. *Мишель Кле.* Психология подростка. Психосексуальное развитие. — М., 1991.
35. *Немов Р. С.* Психология: В 3 кн. — М.: Просвещение; Владос, 1995. — Кн. 3.
36. *Общая психодиагностика / Под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина.* — М.: Изд-во МГУ, 1987.
37. *Основи загальної психології / За ред. С. Д. Максименка.* — К., 1998.

38. *Основи практичної психології: Підруч. для вищ. навч. закл. освіти* / Кол. авт.: В. Г. Панок, Н. В. Чепелева, Т. М. Титаренко та ін. — К.: Либідь, 1998. — 450 с.
39. *Основи психології: Підручник* / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — К.: Либідь, 1997. — 632 с.
40. *Подмазин С. И.* Тесты для диагностики акцентуаций характера / Под ред. Ю. З. Гильбуха. — К., 1995.
41. *Пол Клайн.* Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование. — К., 1994.
42. *Практикум по психодиагностике. Дифференциальная психометрика* / Под ред. В. В. Столина, А. Г. Шмелева. — М.: Изд-во МГУ, 1984.
43. *Практическая психология: Учебник* / Под. ред. М. К. Тушушкиной. — СПб: Дидактика Плюс, 1998. — 336 с.
44. *Психология. Словарь* / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М.: Политиздат, 1990. — 494 с.
45. *Психология смерти и умирания: Хрестоматия.* — Минск, 1998.
46. *Психология эмоций. Тексты* / Под ред. В. К. Вилюнаса, Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1984.
47. *Ремшмидт Х.* Подростковый и юношеский возраст. Проблемы становления личности. — М., 1994.
48. *Рыбалко Е. Ф.* Возрастная и дифференциальная психология. — СПб., 1990.
49. *Рязанцев С.* Танатология. — СПб., 1994.
50. *Сидоров П. И., Парняков А. В.* Введение в клиническую психологию: В 2 т. — М., 2000.
51. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики. — Вып. 3: Диагностика межличностных отношений. Модифицированный вариант интерперсональной диагностики Т. Лири. — М., 1990.
52. *Соколова Н. Т.* Проективные методы исследования личности. — М.: Изд-во МГУ, 1980.
53. *Тонконогий И. М.* Введение в клиническую нейропсихологию. — Л., 1973.

54. *Фельдштейн Д. И.* Психология развития личности в онтогенезе. — М., 1989.
55. *Франкл В.* Доктор и душа. — СПб., 1997.
56. *Фройд З.* Вступ до психоаналізу. — К., 1998.
57. *Хрестоматия* по ощущению и восприятию / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1975. — 400 с.
58. *Худик В. А.* Диагностика детского развития: методы исследования. — К.: Освіта, 1992.
59. *Шевандрин Н. И.* Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М.: Гуманит. издат. центр «ВЛАДОС», 1998.
60. *Эриксон Э.* Идентичность: юность и кризис. — М., 1996.
61. *Юнг К. Г.* Конфликты детской души. — М., 1994.
62. *Юсупов И. М.* Вчувствование, проникновение, понимание. — Казань, 1993.
63. *Ялом И.* Экзистенциальная психотерапия. — М., 1999.

МАУП

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення листа* про проходження практики

Директору _____
(повна назва інституту)

(прізвище та ініціали)

(прізвище та ініціали студента)

Група _____

Спеціальність _____

Форма навчання _____

Прошу дозволити проходження _____ в термін _____
(вид практики)

з “__” _____ по “__” _____ на базі _____
(повна назва закладу)

Керівник практики від _____
(повна назва навчального закладу — бази практики)

(прізвище та ініціали, посада)

Погоджено:

_____ (підпис керівника практики від _____ (прізвище та ініціали)
навчального закладу — бази практики)

“__” _____
(дата)

_____ (підпис керівника навчального закладу) _____ (прізвище та ініціали)

“__” _____
(дата)

МП

_____ (підпис студента)

“__” _____
(дата)

* Лист надсилається в інститут на ім'я директора за 1,5–2 місяці до початку практики.

Щоденник практики студента

Щоденник розроблено за формою відповідно до “Положення про практику студентів МАУП”, затвердженого наказом Президента Академії від 17 січня 2005 р. № 04-о, і містить такі складові:

- перша сторінка, де визначено вид практики студента, навчальний підрозділ, курс, група, спеціальність;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики від підприємства і оцінка роботи студента;
- відгук керівника практики від Академії про роботу студента;
- основні положення практики;
- правила ведення й оформлення щоденника.

Бланки щоденника за формою можна отримати під час установчої конференції практики (на випускній кафедрі, в навчальній частині, деканаті).

Додаток 3

Зразок оформлення титульної сторінки звіту
про виконання _____ практики
(вид практики)

студентом спеціальності _____

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

ЗВІТ

про виконання програми _____ практики
(вид практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

групи _____

Спеціальність _____

Кваліфікаційний рівень _____

База практики _____
(повна назва)

Керівник практики
від бази практики

(посада, прізвище, ініціали)

Керівник практики
від випускної кафедри

(посада, прізвище, ініціали)

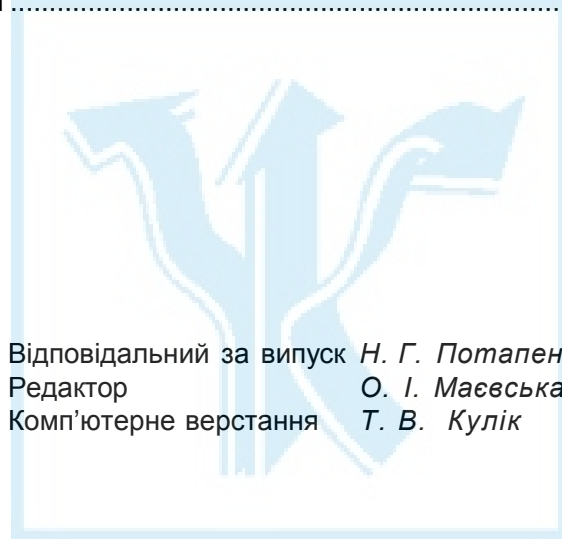
Звіт захищено
“ ___ ” _____ 200_ р.

Підпис

Київ 200_

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Мета і зміст практики	3
Організація і проведення практики	7
Програма практики	12
Оформлення результатів проходження практики.....	18
Список рекомендованої літератури	23
Додатки	27

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-2138

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП